MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Asenne siis ratkaisee. Kun tarjolla on kaksi trendiä, pelon ja toivon trendi, viisautta on valita toivo. **VESA KÄRKKÄINEN SAVON SANOMISSA**

Kotimaista pöytään ja pukin konttiin

Edessä on viimeinen joulua edeltävä viikonloppu. Vaikka jouluun liittyviä ostoksia on toki jo tehty, on viikonloppuna ja alkuviikosta vielä paljon väkeä ostoksilla.

Kuluva vuosi on ollut Suomelle ja suomalaisille taloudellisesti raskas, eikä taloudessa ei ole vieläkään näköpiirissä muutosta parempaan. Talousongelmista huolimatta jouluna halutaan muistaa lähimmäisiä lahjoilla ja laittaa joulupöytään perinteisiä herkkuja.

Vaikka kotimaisten tuotteiden ja palvelujen suosiminen on aina tärkeää, on sen merkitys nyt erityisen suuri.

Kotimainen kysyntä pystyi pitämään talouskasvua pitkään yllä. Kuluvan vuoden aikana myös kotimainen kysyntä on hiipunut ja talouskasvu on painumassa jälleen miinukselle. Tämä näkyy muun muassa kaupan ja palvelujen työpaikkojen katona.

Kaupan liiton arvion mukaan joulukauppa vähenee viime vuoden tapaan 1,5 prosenttia. Laskun ennakoidaan jatkuvan myös ensi vuonna. Alan työpaikkojen arvioidaan vähenevän tänä ja ensi vuonna yhteensä 9 000.

Joulu on kuitenkin kaupalle merkittävä sesonki, koska kaupan myynti on joulukuussa noin neljänneksen muita kuukausia suurempi. Joidenkin erikoiskauppojen myynti saattaa jopa moninkertaistua.

Huolimatta siitä, että suomalaisten rahakäyttö jouluostoksiin on vähentymässä, jouluun halutaan panostaa.

Nordean marraskuussa teettämän tutkimuksen mukaan suomalaiset käyttävät jouluun liittyviin ostoksiin tänä vuonna yhteensä 517 euroa henkeä kohti. Lahjoja ostetaan keskimäärin 311 eurolla. Ruokaan, koristeisiin ja muihin joulun kuluihin käytetään 242 euroa.

Suomen talouden ja työllisyyden kannalta on erittäin tärkeää, että kuluttajat ostaisivat joulunakin mahdollisimman paljon kotimaisia tuotteita ja palveluja. Suomalaisesta työstä vastuu on jokaisella, ei vain poliitikoilla. Pienilläkin valinnoilla on suuri merkitys.

Suomalaisen Työn Liitto on yhdessä elintarvike- ja käyttötavarateollisuuden sekä K-kauppojen kanssa kampanjoinut kuluvan vuoden ajan kotimaisen työn puolesta. Sinivalkoinen jalanjälki -kampanjan tarkoituksena on muistuttaa arjen jokapäiväisten ostospäätösten

Jouluostoksia tehtäessä kannattaa suosia kotimaisia tuotteita ja palveluja.

vaikutuksesta suomalaisten työllisyyteen.

Liiton laskelmien mukaan Suomeen syntyisi 10 000 uuttaa työpaikkaa, jos jokainen ostaisi kuukaudessa kymmenellä eurolla enemmän suomalaisia tuotteita ja palveluja.

Kotimaisten tuotteiden suosio on Suomalaisen Työn Liiton toimitusjohtajan Tero Lausalan mukaan kasvanut jo muutaman vuoden ajan. Venäjän talouspakotteet ovat lisänneet suomalaisten tuotteiden suosimista entisestään. Tämä näkyy Lausalan mielestä parhaiten ruokakaupassa.

On hyvä, että kuluttajat ymmärtävät entistä paremmin kotimaisen ruuan merkityksen. Joulu on ruuan juhlaa ja kotimainen ruoka joulupöydässä on myös turvallinen valinta.

Ylen MOT-ohjelman teettämissä testeissä suomalaisista sianlihavalmisteista ei löytynyt antibiooteille vastustuskykyistä MRSA-bakteeria. Tuontilihasta bakteeria sen sijaan löytyi.

Kotimaiset tuotteet ovat myös kaupan etu. Kaupalla on myös vastuunsa siitä, että myynnissä oleva ruoka on turvallista.

Kotimaisen vaihtoehdon valitseminen lahjakonttiin ja joulupöytään on laajavaikutteinen arvovalinta. Mitä suurempi on meidän kaikkien jättämä sinivalkoinen jalanjälki, sitä enemmän suomalaisilla on työtä.

Ei se sen monimutkaisempaa ole. Annetaan toisillemme yhteinen lahja.

Kotimainen ruoka joulupöydässä on turvallinen valinta.

Orpo tarttui susiongelmaan

Maa- ja metsätalousministeriö haluaa aloittaa myös susien kannanhoidollisen metsästyksen. Kyse olisi aluksi kahden vuoden mittaisesta kokeilusta, kertoi maa- ja metsätalousministeri Petteri Orpo (kok.) torstaina.

Tällä hetkellä Suomessa säännellään metsästyksellä ilves- ja karhukantoja. Nopeasti kasvanut susikanta ja sen aiheuttamat vahingot pakottivat lopulta päättäjät tarttumaan myös tämän kiistellyn pedon esiintymistiheyteen.

Susipolitiikan epäonnistuminen on ehtinyt näkyä monina ikävinä uutisina lehtien palstoilla. Uutiset ovat kertoneet paitsi lukuisista petovahingoista, myös susialueiden ihmisten pelosta ja oikeuden ottamisesta omiin käsiin.

Kiista petokannoista on murentanut luottamusta susialueiden asukkaiden ja viranomaisten välillä. Sillä, että myös tutkijat tunnustavat laumojen määrän liki kaksinkertaistuneen, on suuri merkitys myös luottamuksen palautumiselle.

Ministeriön esityksen mukaan kaatolupia voitaisiin susikannan säätelemiseksi myöntää jatkossa vuosittain enintään 29 sudelle.

Kaatolupapäätöksissä tehtäisiin aiempaa tiiviimpää yhteistyötä paikallisten asukkaiden kanssa.

Ministeri Orpo ansaitsee kiitoksen ripeästä toiminnasta susiasiassa.

Susikannan uusi hoitosuunnitelma lähti ministeriöstä lausuntokierrokselle käytännössä heti kantaa koskevan arvion valmistuttua. Ongelmalaumoja päästäneen harventamaan jo uuden vuoden alkupuolella.

Susikannan säätelyn tavoitteena on sovittaa yhteen suojelun ja susialueilla asuvien ihmisten tarpeet. Tavoitteen saavuttamisessa ei ole syytä aikailla.

Susi kuuluu lajina pohjoiseen luontoomme. Ihmisen on kuitenkin voitava vaikuttaa susien reviireihin ja käyttäytymiseen – ei toisin päin.

VIERASYLIÖ

Uusia harppauksia maatalouden vesiensuojelussa ja ravinteiden kierrätyksessä

Maatalouden vesiensuojelu ja ravinteiden kierrätys harppaavat aimo askeleen eteenpäin, kun ensi vuonna sekä uusi maaseudun kehittämisohjelma että ympäristökorvauksen perustasoon kuuluva ns. nitraattiasetus tulevat voimaan ja niiden toteutus alkaa.

Maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön yhteistyö Suomen saamiseksi ravinteiden kierrätyksen mallimaaksi jatkuu hyvässä hengessä. Tulossa on runsaasti kannustavia toimia kotieläinten lannan ja erilaisten orgaanisten aineiden jalostamiseksi ja käytön tehostamiseksi.

Perimmäisenä tavoitteena ovat vesien ravinnekuormituksen vähentäminen, kasvihuonekaasupäästöjen rajoittaminen sekä uusiutumattomien luonnonvarojen säästäminen.

Nitraattiasetus uudistuu

Pitkään valmistellun nitraattiasetuksen uudistaminen alkaa olla loppusuoralla. Löydetty ratkaisu ohjaa ravinteet kiertoon ja suojelee ympäristöä niin, että maataloudelle ei kohdistu merkittäviä lisäkustannuksia.

Tämä on osoitus siitä, että pystymme yhdistämään vesien suojelun ja nykyaikaisen maataloustuotannon. Sen lisäksi, että EU vaatii meiltä toimia, myös viime kesän sinileväongelmat lisäsivät yleistä painetta toimia. Ja kyllähän arvokkaat ravinteet pitää saada tehokkaasti kasvien ruoaksi.

EU:n nitraattidirektiiviä toimeenpanevalla kansallisella asetuksella täsmennetään lainsäädännöllinen perusta lannan varastoinnille, levitykselle ja lannoituskäytölle.

Lantavarastojen kokovaatimukset on tarkistettu vastaamaan nykyisen kotieläintalouden tarpeita. Lantavarastojen kattaminen kiinteällä tai kelluvalla katteella estää ammoniakin haihtumista ja vähentää hajuhaittoja.

Lantaloiden uudet kokovaatimukset ja varastojen kattaminen tulevat koskemaan uusia rakennushankkeita, sillä uusien normien toteuttaminen olemassa olevissa varastoissa olisi usein jo teknisesti mahdotonta.

Investointitukia tullaan edelleen myöntämään lantaloiden rakentamiseen ja kattamiseen.

Ravinteet talteen ja kiertoon

Lantavarastojen tilavuusvaatimuksissa voidaan ottaa huomioon lannan separointi, prosessointi tai käsittely eri menetelmillä kuiva- ja nestejakeiksi. Maaseudun kehittämisohjelman mukaisia investointitukia on tarjolla myös prosessointilaitteiden hankintaan.

Toivottavaa on, että näin aikaansaatuja lantajakeita voitaisiin levittää nykyistä laajemmalle peltoalueelle. Nestejae, joka yleensä sisältää pääosan lannan typestä, sopii lannoitteeksi korkeafosforisille pelloille. Kuivajakeen levityksellä voidaan täyttää pellon fosforitarve ja samalla lisätä peltoon hyödyllistä orgaanista materiaalia.

Kestävä tuotanto on avain tulevaisuuteen.

Uudessa ympäristökorvausjärjestelmässä tulee olemaan toimenpiteet sekä nestemäisten että kiinteiden, kierrätysravinteita sisältävien aineiden levityksen tukemiseen.

Näiden aineiden käytöllä voidaan korvata tehokkaasti neitseellisiä ravinteita, erityisesti maaperästä louhittavaa fosforia. Uusiutumattomana luonnonvarana sen ennustetaan loppuvan runsaan sadan vuoden sisällä.

Myös nitraattiasetuksen lannan levitykseen ja multaukseen liittyvät ehdot on tarkistettu.

Syksyllä lannanlevityksen jälkeinen multaus tai kyntö on tehtävä vuorokauden kuluessa levityksestä, ellei lantaa levitetä sijoittamalla. Kaltevien peltojen lannanlevityskielto lievenee, kun aiemman 10 prosentin sijasta rajaksi tulee 15 prosenttia.

Aumaus antaa pelivaraa

Orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointi ja käyttö on nyt sisällytetty uuteen asetukseen. Näin erilaisten eloperäisten, kierrätysravinteita sisältävien aineiden käyttöehdot ovat samalla viivalla kotieläinten lannan kanssa.

Aumavarastointi on mahdollista samoilla ehdoilla sekä tilan ottaessa vastaan kuivalantaa tai kuivia orgaanisia lannoitevalmisteita että säilyttäessä tilalla syntynyttä kuivalantaa työteknisestä tai hygieenisestä syystä pellolla.

Vaikka aumaaminen säilyy sallittuna, aumoja ei saa pitää pellolla marraskuun alun ja tammikuun lopun välisenä aikana. Aumaus on mahdollista, jos lanta on riittävän kuivaa, auma perustetaan huolellisesti ja peitetään.

Kotieläintila ei voi toimia ilman riittävän kokoista lantavarastoa, mutta aumausmahdollisuus antaa pelivaraa kasvukauden aikaisen lannanlevityksen ajoitukselle.

Lannan ja muiden orgaanisten lannoitusaineiden levityksessä pyritään entistä voimakkaammin kevään ja kasvukauden aikaiseen levitykseen, jolloin lannan ravinteet saadaan nopeasti ja tehokkaasti kasvien käyttöön.

Lannan syyslevitys on sallittua 1.11. asti, mutta syksyllä levitettävän typen määrää rajoitetaan enimmillään 35 kiloon hehtaarille.

Viimeisen levityspäivämäärän osalta ympäristöministeriö valmistelee ympäristönsuojelulakiin muutosta, jonka perusteella poikkeuksellisen vaikeissa levitysolosuhteissa päivämäärästä voitaisiin joustaa.

Typpiravinteiden enimmäiskäyttömäärät on tarkistettu. Vapaaehtoiseen ympäristökorvausjärjestelmään kytkeytyvät tarkat, lohko- ja ympäristöolot huomioon ottavat typpitasot, on sopeutettu asetuksen tasoihin.

Tällä varmistetaan, että suuremmankin sadon vaatima typpimäärä voidaan turvata, mutta käyttömäärissä otetaan entistä tarkemmin huomioon kasvukauden ja kasvupaikan olosuhteet, erityisesti pellon multavuus.

Ratkaisuja on haettava yhdessä

Maataloudessa on tehty viime vuosien aikana paljon ympäristön hyväksi. On kuitenkin selvää, että toimia tarvitaan lisää.

Uudet innovaatiot ja kehittyneet menetelmät auttavat yhä kestävämpään tuotantoon. Kestävä tuotanto onkin avain tulevaisuuteen. Kuluttajat arvostavat kestävällä tavalla tuotettua ruokaa ja tämän kautta viljelijän on myös mahdollista saada työlleen parempi korvaus.

Meidän kannattaa todellakin hakea ratkaisuja yhdessä. Vastakkainasettelun aika olkoon ohi!

PETTERI ORPO

Kirjoittaja on maa- ja metsätalousministeri (kok.).

PÄIVÄN KUVA

ARI AHLFORS

Pihlajanmarjat maistuvat

Tämän vuoden runsaasta pihlajanmarjasadosta ovat päässeet nauttimaan myös taviokuurnat. Taviokuurnakoiras lounasti Eurajoella tiistaina.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: TARJA HALLA

Kansalaistekojen vuosi opiksi päättäjille

Kokkolalaiset äidit tekivät tänä vuonna vapaaehtoistyön historiaa. He perustivat Facebookiin Hätäkahvit-ryhmän, joka tarjoaa matalan kynnyksen apua lapsiperheille.

Idea levisi nopeasti ympäri maata. Nyt voi vaikkapa Nurmijärven ryhmässä kysyä kotiapua huomiselle päivälle.

Hätäkahvit on osuva nimi. Se kuvaa ketteryyttä, jota myös perhetragedioiden ehkäisemisessä tarvitaan. Apu arjen askareisiin voi olla kaikkein parasta apua pienten lasten uupuneille vanhemmille. Sitten on helpompi ratkoa isompia asioita.

Vapaaehtoistyö on laajentunut merkittävästi järjestöistä ruohonjuuritasolle. Hätäkahvit ei ole suinkaan vuoden ainoa tätä kehitystä kuvaava ilmiö.

Ilman tilastojen tukea uskallan väittää, että Suomessa on eletty vapaaehtoistyön ennätysvuotta. Ehkäpä joku tutkija vielä laskee ne miljoonat tunnit ja eurot, joilla toiminnan arvoa voidaan kansantaloudessa mitata.

Palkatta tehty työ lisää kansakunnan hyvinvointia myös tavalla, jota taloudelliset mittarit eivät mittaa.

Apu arjen askareisiin voi olla kaikkein parasta apua pienten lasten uupuneille vanhemmille. Sitten on helpompi ratkoa isompia asioita.

tarja.halla@maaseuduntulevaisuus.fi

Suomen suurimmat varainkeruutalkoot ylsivät tänä vuonna tavoitteeseensa. Uuden lastensairaalan potti on jo yli 30 miljoonaa euroa.

Saavutus on yksiselitteisesti upea. Toivottavasti näin suurista talkoista ei kuitenkaan tule käytäntöä. Sairaalat nyt sentään olisi kyettävä rahoittamaan julkisin varoin. Yritysten lahjoituksia tarvitaan moneen muuhunkin hyvään tarkoitukseen.

Isoja rahoja on tänä vuonna liikutellut Suomen kulttuurirahasto saadakseen koko Suomen leikkimään. Suomen punaisen ristin ja Mannerheimin lastensuojeluliiton suurhankkeelle myönnetyllä tuella halutaan perustaa joka kuntaan lasten ja vanhusten kohtaamispaikkoja.

Yle puolestaan on tänä syksynä haastanut Lupa välittää -kampanjalla nuoret kohtaamaan yksinäisiä vanhuksia.

Tunnustuksen vuoden vanhustekona sai vapaaehtoisten toimijoiden saattohoitorinki, joka toimii Heinolassa. Jyrängölän setlementin kehittämän mallin ansiosta oma koti voi toimia hyvän elämän päätepysäkkinä.

Perinteisen vapaaehtoistyön kenttä on Suomessa laaja kaikenlaisista vertaisryhmistä vpk-toimintaan asti. Elävän maaseudun puolesta tehdään työtä muun muassa tuhansissa kyläyhdistyksissä.

Luottavatko suomalaiset vielä hyvinvointivaltion tulevaisuuteen? Tätä sopii kysyä, kun entistä useampi näyttää ottavan vastuuta muistakin kuin omasta perheestään.

Toisaalta voi käydä niin, että ruohonjuuritason aktiivisuus on omiaan paljastamaan julkisen palvelun mustia aukkoja.

Juuri nyt luottamusta hyvinvointivaltioon lisää loppusuoralle edennyt sosiaalihuoltolaki. Yksi kynnys madaltuu, kun lapsiperhe voi saada kotiapua ilman, että perheen pitää olla lastensuojelun asiakas.

Vapaaehtoistyössä on luotu joustavia toimintamalleja, joista päättäjät voivat ammentaa ideoita julkisen palvelun puolelle. Kaikkeen ei ihmisten hyvä tahto riitä.

LEHTIKATSAUS

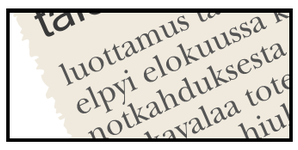

Budjetilta pohja pois

Ilkan mukaan valtion ensi vuoden budjetin pohja vuotaa jo ennen sen hyväksymistä. *”Valtiovarainministeriö ennustaa talouden elpyvän ensi vuonna vain aavistuksen verran. Bruttokansantuotteen kasvu jää tänä vuonna 0,1 prosenttiin ja ensi vuonnakin vielä alle yhden prosentin.*

Tämän ennusteen mukaan eduskunnan käsittelyssä parhaillaan olevan budjettiesityksen pohja säröilee jo ennen sen hyväksymistä. Budjetti on rakennettu 1,2 prosentin kokonaistuotannon kasvun varaan, mikä jäänee haaveeksi.”

”Huolestuttavalta tuntuu, että ministeriön synkkää ennustetta synkempiä lukuja ovat julkistaneet Nordea, Suomen Pankki ja Danske Bank. Asiantuntijat ovat kiinnittäneet lisäksi huomiota ennusteiden epätavallisen suureen hajontaan.”

Vanhassa vara parempi

Lapin Kansa pohtii Postin vaikeuksia. *”Parhaimpina vuosina suomalaiset lähettivät noin 50 miljoonaa joulukorttia.*

Tänä jouluna lähetetään arvioilta 36–37 miljoonaa korttia.

Joulukorttien määrän väheneminen on yksi osoitus siitä, millaisissa vaikeuksissa Itella eli Posti on. Postin kautta kulkee huomattavasti aiempaa vähemmän tavaraa, mikä patistaa pohtimaan nykyisiä toimintatapoja.

Tähän pohdintaan liittyy päätös ottaa vanha nimi uudestaan käyttöön.

Itella jää historiaan ja ensi vuoden alusta lähtien puhutaan taas Postista (Posti Group Oyj).

Päätös vanhan nimen palauttamisesta on varmasti järkevä, mutta kohtalaisen kallista nimen muuttaminen näyttää olevan. Muutos maksaa yhteensä pari miljoonaa euroa. Monta korttia joudutaan kantamaan, jotta rahat ovat kasassa.”

Toiveiden tynnyri

Kainuun Sanomien mielestä EU:n uusi investointiohjelma on uusi toiveiden tynnyri. *”EU:n valtionpäämiehet kokoontuvat viikon lopulla Brysseliin käsittelemään uutta investointiohjelmaa.”*

”Euroopan investointipankin rinnalle perustetaan uusi Euroopan strategisten investointien rahasto, ESIR.”

”ESIR on uusi toiveiden tynnyri, johon jäsenvaltioiden on toimitettava luettelot omista EU:n tavoitteisiin sopivista hankkeistaan.”

”Toivottavasti ESIR osaa valita parhaat ja tuottoisimmat hankkeet eikä syydä rahoja eri maihin kiintiöiden mukaan.”